

Szerkesztőség
Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal

Bulv. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-út.)

(Aradi Nyomda Vállalat.)

Sürgőnycim: Közlöny, Arad

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELOFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Félsz évre ... .. 600 L.
Évi évre ... .. 800 L.
Negyed évre ... .. 150 L.
Havonta ... .. 50 L.

Hirdetések díjazása szerint.
Majelenik naponta reggel

Egyes szám ára 3 lej, vasárnap
4 lej. Bucarestben 90 banva
több.

Csak román

lehet Romániában az iskolák tanítási nyelve, — mondotta a szenátusban Anghiescu közoktatásiügyi miniszter. Möller szász kisebbségi szenátor azt a szerény kérést terjesztette a miniszter elé, hogy helyezkedjék a békeszerződés és a kisebbségi törvény alapjaira és egyezzen bele abba, hogy minden nemzetet a saját anyanyelven taníttassanak az iskolában. Erre a kérésre adta a miniszter ezt a meglepő választ, amit azzal támasztott alá, hogy a magyar uralom alatt is az iskolák tanítása magyar volt, tehát a mostani Romániában is az iskolai tanítási nyelv csak román lehet.

Hogy a miniszter szavai, ha valóssá válnak, mit jelentenek, arról most nem akarunk véleményét mondani, mert reméljük, hogy a tervezett iskolaügyi javaslat eredeti formájában nem emelkedik törvényerőre. Mi itt ezen a helyen csak rá akarunk mutatni a miniszter tévedésére. A békekötés előtti Magyarországon több száz román elemi és tekintélyes számú középiskola volt. Ezekben a tanítási nyelv kimondottan román volt. A magyar nyelvet, tehát az akkori államnyelvet melléktárgyként tanították. Általános tudott tények ismétlése, ha tovább felsorolnánk a békekötés előtti román iskolák helyzetét. Tehát nem helytálló Anghiescu közoktatásiügyi miniszternek az a megállapítása, hogy Magyarországon a tanítási nyelv csak magyar volt. Hogy mennyire másképpen gondolkoztak még a háború előtti Romániában is az ottélt csekélyszámu kisebbség közoktatásáról és hogy mennyire nem volt kötelező mindenütt a román tanítási nyelv, arra eklatáns példa, hogy Bucarestben még a háború alatt is magyar és német nyelvű elemi és középiskolák léteztek, amelyekben a tanítási nyelv magyar, illetőleg német volt.

Anghiescu miniszter szavai merőben ellentmondanak Tatarescu kisebbségi miniszter ismert nyilatkozatainak és a magyarság vezetői előtt tett ígéretének. A magyarság úgy látta, hogy a kormánykörök merevsége az utóbbi időben engedett. Bucarestből, mintha békés szellők fújdogáltak volna Erdély felé. Exponált liberálpárti vezetőemberek békés tendenciájú, kiegyezést kereső és megértést propagáló nyilatkozatai láttak napvilágot a sajtóban. A közoktatásiügyi miniszter intenciói ugylátszik megcáfolni igyekeznek a nagy békekészséget és mi csak sajnálunk, ha a hirtelen keletkezett nemes tűz szürke hamuvá zsugorodnék össze.

Lupu és Averescu a király előtt

Goldis nyilatkozik az új párt programjáról. — Milyen kisebbségi politikát akar követni:

Bucaresti, június 13. Averescu tábornokot, a néppárt vezérét tegnap hosszabb kihallgatáson fogadta a király. Intimuszai a kihallgatásról azt mondták, hogy az Averescu közeli kormányalakításával van összefüggésben. Az ellenzéken azonban ezt kizártnak tartják. Dr. Lupu a nemzeti parasztpárt vezérét tegnap a cotroceni palotában fogadta a király. A kihallgatás során a bel és külpolitikai helyzetről, valamint a nemzeti és a parasztpárt fúziójáról volt szó. Lupu a kihallgatás után a kihallgatáson történetéről minden felvilágosítást megtagadott.

Bucaresti, június 13. Goldis László a fuzionált nemzeti és parasztpártok vezére, Pécska kárpai képviselője ma a fővárosban fogadta a Közlöny munkatársát,

akinek az új párt nemzeti programjáról nyilatkozott. Az új párt a vezér nyilatkozata szerint az albainiai (gyulafehérvári) pontokat tartja irányelveinek ebben a kérdésben és ezeket a szabadon választandó nemzetgyűlés fogja alkotmányba iktatni. Az új párt a kisebbségek szabadságának és a demokrácia alapján áll. Ebben a szellemben igyekezni fog a románok és a kisebbségek között a legteljesebb egyetértést megteremtetni. A nemzeti parasztpárt programjának főbb pontjai közé tartoznak a decentralizáció és a helyi autonómia kérdései. A helyi autonómiát keresztül kell vinni a decentralizációval együtt a kisebbségek érdekében, de természetesen a nemzeti állam keretein belül.

A forrongó francia köztársaság.

Painlevé ül az elnöki székbe. A matematika tanárából köztársasági elnök. Millerand kiköltözött az Elyséből.

Páris, június 13. Tegnap este tíz órakor a sajtónak hivatalos kommunikét adták ki, amely szerint a Kamara és a szenátus baloldali csoportjainak elnökei elhatározták, hogy a versaillesi tanács-teremben ma délután fél kettőkor teljes ülést tartanak. A határozatot a baloldali blokk vezető lapja, az „Oeuvre” úgy magyarázza, hogy felkészülnek a teljes küzdelemre. Még a tegnap este folyamán Painlevé és Doumerge állottak egymással szemben, mint elnökjelöltek és a lap még ebben a szellemben említközik meg az elnöki székért megindult küzdelemről. Doumerge szenátusi elnök ugyan nem jelöltette magát hivatalosan, de úgy volt, hogy hajlandónak mutatkozik barátai erre vonatkozó felhívásának eleget tenni. Doumerge azonban mára visszahátrépett és így a balpártok egyedül Painlevé jelöltségét tartották fen, aki egészen bizonyosan holnap beül az elnöki székbe.

Painlevé Paul a francia baloldali politika egyik legjelentősebb mérsékelt harcosa. 1863. december 5-én született Párisban és 1892-ben a matematika tanárává avatták. 1900-ban az Akadémia tagja

lett és megnyerte az Akadémia matematikai nagydíját. 1915-ben a közoktatás és a honvédelmet illető találmányok minisztere lett. 1917. augusztusában, tengerészeti

Arad város nem szed illetéket az állampolgársági igazolás alatt nyert illetőségeiért.

Téves hírek. — Nyilatkozik a pénzügyi tanácsos.

(Saját tudósítónktól.) Aradváros polgársága között elterjedt az utóbbi napokban az a téves hír, hogy az állampolgárság igazolása alkalmával nyert, ugynevezett automatikus illetőségek után is kifizetnie a város a szokásos lakhatási illetéket. A hír ilyen formában alapítatlan, mert Arad egyike azoknak a városoknak, amely az állampolgársággal kapcsolatban nem szed illetéket, míg több erdélyi városban az illetőségek után 500—1000 lejig fizetnek illetékeket. A Közlöny munkatársa felkereste Olariu János pénzügyi tanácsost, aki kijelentette, hogy a hír tévedésen alapszik. Az állampolgársági eljárás kapcsán nyert illetőségek után nem szednek díjakat, ellenben más esetekben az Erdélyben

miniszter és ugyanennek az évnek szeptemberétől novemberéig miniszterelnök. Painlevé politikai pályafutása alatt sem lett hűtlen a matematikához, mert ennek ideje alatt is több tudományos munkája jelent meg a francia könyvpiacra.

Millerand, a francia köztársaság lemondott elnöke ma költözött el az Elyséből, a köztársasági elnök palotájából versaillesi villájába. Londoni jelentés szerint a Times Millerand elnök visszalépésében a kommunisták győzelmét látja és meglepőnek tartja, még a kommunistákra nézve is, hogy a szenátusban váratlan szövetségesre találtak.

Párisból jelentik: A Temps úgy értesül, hogy Herriot kabinetje megalakulása után azonnal Theunis és Hymans belga politikusokhoz fordul, akikkel megbeszéléseket tart. Utána Macdonaldal találkozik. Ezek a megbeszélések a szövetségi konferenciát készítik elő, amelyet még júniusban Londonban akarnak megtartani.

— D'Aves az USA. alelnökjelöltje. Newyorkból jelentik: Davest, az ismert Daves javaslatok elkészítőjét, jelölik az amerikai alelnöki állásra.

Érvényben levő 1886-iki törvény, alapján illetéket rótnak ki.

— Az 1886-iki Közigazgatási törvény szerint — mondotta a tanácsos — a városok tanácsai az illetőségi elismerések után szedhetnek díjakat. Arad város szabályrendelete szerint eddig az illetők vagyoni viszonyai szerint 50—5000 lejig fizettek. Azonban a városi tanács elhatározta, hogy a maximumot felemeli 10.000 lejre. Erre vonatkozólag a városi tanács megbízott engem, hogy új szabályrendeletet dolgozzak ki és ez a napokban meg is történik. Ez után felterjesztjük a minisztériumhoz jóváhagyás végett. Mivel sem miféle rendelet nem helyezte hatályon kívül az 1886-iki törvényt, valószínű, hogy a minisztérium helybenhagyja a tervezetet.

Tömeges végrehajtás adóhátralékért.

Megszólat a dob a lakások és üzletek előtt. — A renitens adóalanyok. — Végző eszközökhöz nyul a pénzügyigazgatóság.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi pénzügyigazgatóság arra a szomorú tapasztalatra jutott, hogy ezidén az adók befizetése igen lanyha mértékben történik. Csak azok fizetnek, akiket valamilyen körülmény arra kényszerít, hogy adóbizonyságot szerezzenek maguknak. Június végével jár le az adóév első fele és ezért most az igazgatóságom működő két adóhivatal kimutatást készített az eddig befizetett adók összegéről és az adótartozásokról. A legfeltűnőbb az a körülmény, hogy nemcsak ezidei adókkal tartoznak sokan, hanem még a múlt esztendőben esedékessé vált adókkal is igen sokan hátralékosan vannak. Így a második kerületi adóhivatalnál még körülbelül 3 millió, az első kerületi adóhivatalnál mintegy 2 és fél millió lejjel, tehát összesen majdnem hat millió lejjel tartoznak még az elmúlt évről. Ez az adófélév is nagy adótartozásokat tüntet fel. Az első kerületi adóhivatalnál tíz millió lejnél többet fizettek be mint egyenes, luxus és forgalmi adót, a második kerületi adóhivatalnál ez az összeg nyolc és fél millióra rug. A magas adótartozások behajtása céljából most kényszerítő eszközökhöz fog az igazgatóság nyulni. A végrehajtásokat fogják megkezdeni, a melyek közül a második kerület már többet fogatosított is. A

végrehajtások és foglalások azonban nehézségekbe ütköznek, mert az igazgatóságnak mincsenek emberei. Az igazgatóság minden alkalmazottjának felvételéhez a minisztérium hozzájárulása szükséges. Ez a körülmény és az, hogy sok flyem célból flevett tisztviselőt az igazgatóság rendelkezése értelmében máshol használják fel megnehezítik a végrehajtási eljárások megkezdését. Ez azonban nem jelenti azt, hogy végrehajtásról egyáltalában nem lesz szó. — Érdekes, hogy a legtöbb esetben azoknál kell végrehajtást fogatosítani, akiknek érdekük volna az adók kifizetése és módjuk is volna ezt megtenni. Egy a Saguna (Varjassy, Lajos) utcában lakó nemrégiben elhunyt többszörös milliómos özvegye 480 lejjel tartozott. Semmitéle felszólításra nem fizetett. Kitzútkák a végrehajtást és ennek megtartása előtt egy órával fizetett. Egy az Emirescu (Deák Ferenc) utcában levő kereskedő, aki most adta el az üzletét és végelárusítást rendez 14 ezer lejjel tartozott. Nem fizetett. Kitzútkák az árverést és ő is közvéleményül az árverés megtartása előtt rendezte részben adótartozását. 6000 lejt kifizetett készpénzben, 8000 lejt pedig azokból a tárgyakból foglaltatott le, amelyeket utódja megvásárolt, de még nem fizetett ki neki. Most a 8000 lejt

ezen hajtja be a pénzügyigazgatóság. Néhány nap mulva a második kerületi adóhivatal újabb öt esetben tartat árverést. Kereskedőknél és iparosoknál. Az első ke

rületi adóhivatal pedig a napokban kezdi meg a kényszerítő eszközök igénybevételeit, amelyek szintén foglalkásból és végrehajtásból fognak állani.

Elrabolt olasz képviselő.

Titokzatos eltűnés. — Aki utjában állott a fascistáknak

Róma, június 13. *Maleotti* szocialista képviselő szerda este óta nyomtalanul eltűnt. A képviselő már régóta merényllettől tartott és ezért állandóan egy detektív őrizte. Egy őrizetlen pillanatban tűnt el a szocialista képviselő és a megindított vizsgálat eddig semmi pozitív adatot nem állapított meg. Amikor azonban a képviselő eltűnését nyilvánosságra hozták,

többen jelentkeztek a rendőrségnek, akik kijelentették, hogy Róma egyik külvárosában egy robogó autóból láttak és abból segyélykítések hallatszottak. Azt azonban eddig nem lehetett megállapítani, hogy az autó utasai között volt-e az eltűnt képviselő? A nyomozást a legnagyobb erővel tovább folytatják.

Aki lehuzza az adósa lábáról a cipőt.

Botrány a Weitzer János-uccában.

(Saját tudósítónktól.) Érdekes ügy került ma az aradi államrendőrség elé. A napokban egy középkeru uriaszony jelent meg az aradi Turul-cipőkereskedésben, a hol előadta, hogy özvegy Treiescu Jánosné, egy volt ezredes özvegye és cipőt akar vásárolni. Ki is választotta magának a megfelelő cipőt, azonban kijelentette, hogy mincsen nála annyi pénz, mint amennyi a cipő kifizetéséhez kell. Otthagytott száz lejt, magához vette a cipőt és azt mondogatta az üzletvezetőnek, hogy néhány nap mulva kifizeti a hátralékot. A néhány nap eltelt és Treiescuné nem jelentkezett. Az üzletvezető

már le is mondogott arról, hogy a pénzt megkapja, míg a napokban meg nem látta az uriaszonyt. — Treiescuné éppen a Bratianu (Weitzer) utcában levő Weisz fényképészhez ment be, az üzletvezető utána. Megállította az uriaszonyt és követelte a pénzt. Szóváltás keletkezett, aminek az üzletvezető azzal vétezt véget, hogy lehuzta az uriaszony lábáról a cipőt és elment vele. Treiescuné cipő nélkül egyik ismerőséhez volt kénytelen fordult. Ott kapott kölcsön egy pár cipőt és azzal hazament. Az esetnek a rendőrségen volt a folytatása. Az uriaszony, feljelentést tett a rendőrségen az üzletvezető ellen. A rendőrség lefoglalta a cipőt és a céget követelésének bírói uton való behajtására utasította.

Antonia.

Vigjátékbemutató az aradi színházban.

Hosszu hallgatás után lépett ismét a színházi közönség elé Lengyel Menyhért, a „Taján” szerzője. Új darabja az Antonia Budapestben, dacára a késői bemutatónak, nagy sikert aratott. Vagy talán nem is annyira a darab, mint inkább Fedák Sári, ez a nagyszerű művésznő, aki ismét visszatért az operettől a prózához. Az a botrány is szervesen a sikerhez tartozik, amely Fedák és Molnár Ferenc válása körül lejátszódott éppen az Antonival kapcsolatban. Fedák teljes fegyvertárával vonult a küzdelembe, hogy megmutassa, ő még mindig több és erősebb, mint Molnár Ferenc harmadik jóvendőbelije: Darvas Lili. Ezek az Antonia hatalmas sikerének titkai. A darab sikert aratott volna különben is, Lengyel Menyhért neve jó márka és a darab a színpad technikájának kitűnő ismerésével készült. A technikának Lengyel nem mestere, hanem művésze. Kitűnően sorakoztatja egymásután súlytalan történéseit, nagyszerű figurákat vonultat fel

és párbeszédei mindig ötletesek és fordulatosak.

Toncsi, a nagyszerű és ragyogó nő a budapesti Ritzből falura kerül, ahol tíz esztendőn keresztül a legnagyobb gondjai közé tartozik a koca betegsége és hogy mennyi zabolat kell kiadni a lovaknak. A fényes és csodálatos pesti éjszakáikat, amelyeknek ő koronázatlan királynője volt, ugye felejtette, mintha soha még a Ritz tájkán se járt volna. De jön egy rég nem látott rokoni, egy bájosan naiv, fiatal lány, aki direkt autóval jött, a most már Tóni néniért, aki ismét egy pillanattal alább felejt és a következő pillanatban már Budapest felé rohog az autóval. A Ritzben egy angol kapitányt a fiatal rokoni számára kellene hogy megszerezzen és ezzel szemben egy óra mulva ő borul az addig sohasem látott angol kapitány nyakába. A harmadik felvonásban, a Ritz pezsgős éjszakája után ismét hazamennék, nagy családi jelenet, gyors kimagyarázkodás és ismét szent a családi béke.

A probléma sem súlyos, amit Lengyel darabja magvának számít, a megoldása pedig teljesen felszínes. Van néhány mély gondolata,

sok finom gesztusa és néhány érdekes karaktere ennek a darabnak.

De érdekes és ha ironikus szempontból nem is alkotott nagyot, de darabját az igazi művészi kezével építette fel. Igazi klasszadarabot írt Lengyel Menyhért és nem tévedünk, ha azt hisszük, hogy éppen ezt akarta.

A címszerepben Horváth Mici szépségű és nagyszerű kameleon volt. Az érzések viharában ehitően változtatja egyéniségének külső megnyilvánulásait. Az első felvonás kitűnő gazdasszonyát éppen olyan bensőséges művészettel alakította, mint a második felvonás emlékeztetéseibe visszazúduló nagy nőjét. Toalettjei a szentiaó erejével hatottak. Jávör Alfréd gondolkodó és szuggesztív erejű színész. Markáns alakot rajzolt a vidéki földbirtokos szerepéből. Harmath Jolán sok bájjal és finomsággal ruházta fel egy szerelmes és naiv lány alakját. A szerző intencióit megértette és tegnapi alakítását szebb sikerei közé könyvelheti el. A táncosnő szerepében szerepéhez híven sok tulzást engedett meg magának Balogh Böske aki félmegtelen

toalettjeivel aratta tegnap legnagyobb sikerét. Gömör Emma egy kitöregetett táncosnő játszott sok szívet. Sereghy Andor fess angol kapitány volt, aki ugy beszélt magyarul, mint Móricz Zsigmond. csak mi nem tudtuk. Darvas Ernő értékes alakítást adott egy öregedő rué szerepében, Ekecs kedves volt, de néha operettileg hozott a színpadra. Győző Alfréd egy hadigazdag szerepéből kabinettfigurát csinált. Kallós a főpincért adta érdekes színekkel. — Kisebb szerepeikben Kiss Margit és Gyarmathy voltak jók. Körössy Dúdus művészzel hegedült és az előadás sikerében neki is oroszlan része van. Még kell még említeni a darabban többször előforduló négyes számú aradi autó sofőrjét, aki autójával igen ügyesen mozgott a kulisszák között. — A színpad a második felvonásban szép volt és Darvas Ernő rendező értékes munkát végzett amikor vidéki keretek között így adta nekünk az Antoniat. A premiért zsu folt ház nézte végig, amely sokat és szívesen tapsolt a szereplőknek. A darab Aradon is határozott sikert aratott.

Marsieu Jusztin vádjai a Kamarában

Mi történt József volt főherceg kisjenői birtokával. A belügy-miniszter válaszol a vádakra. Izgalmas ülés.

Bucurestiből jelentik: A Kamara ülésén több kisebb jelentőségű javaslat lejártyalása után *Moldoveanu* lelkész szólalt fel. Kéri a közlekedésügyi minisztert, hogy a lelkészek özvegyei kedvezményes vasuti díjszabás mellett utazhassanak. *Vaitoianu* közlekedésügyi miniszter kijelenti, hogyha az összes foglalkozási kategóriák ilyen kivánásokkal állítanak elő és azokat honorálnák, úgy a CFR. deficitje, amely ma másfél milliárdra rug, még nagyobb lenne. A kérelemnek ezért nem tehet eleget. *Marsieu Jusztin* dr. azzal vádolja *Vaitoianu*-t, hogy belügyminisztersége alatt *Aradmegyében* türte a közigazgatási szabálytalanságokat, amelyekből nekik egyéni haszna volt. Ezek a szabálytalanságok *Habsburg József chisinei birtokának felosztásából* állottak elő. *Vaitoianu* nyomban válaszol a vádra és megállapítja, hogy az „*Agararia*” r. t. szerződésének módosítását éppen ő kérte és az be is következett. Minden igyekezete arra irányult, hogy az egész birtok a parasztság kezére kerüljön. Az ellenzék állandó közbeszólásokkal zavarja a miniszter beszédét,

majd a vihar egyre erősebb lesz. *Duca* külügyminiszter ekkor figyelemzveti az elnököt, hogy alkalmazzza a házszabályokat. *Orlean* elnök erre több ellenzék képi selet rendretusit. A nagy zajban *Vaitoianu* az ellenzék fele kiáltja: *Elfogadom ebben az ügyben Goldis László döntőbírósgát.* A miniszter szavai után a rend helyreállott. *Vaitoianu* folytatja beszédét és súlyos váakkal illeti az ellenzék vezéreit, amiből újabb botrány keletkezik. A zaj lecsillapodása után *Madgearu* szólal fel és kijelenti, hogy a miniszter szavai közönséges rágalmak. Kéri *Vaitoianu*-t, válaszoljon arra, hogy mi ből választották meg képviselőnek. Ezután áttérnek az interpellációkra. *Madgearu* sürgeti a pénzügyminiszter válaszát, a lei csése következtében beállott helyzet miatt előterjesztett interpellációjára. *Joamiescu* a grivici vasuti műhely bérlőinek kifizetett 480 millió lei ügyében interpellál. *Jacobescu* a szociális ellátás és a vasuti munkáspénztárak ügyében terjeszt elő interpellációt. *Saveanu* miniszter válasza után az ülés véget ért.

Amerikai utlevélsalók

(Az „államtükör sógora.” — Alik ígéretet adnak pénzért).

(Saját tudósítónktól.) *Lukács András* bucuresti lakos, *Dobre* és *Gavrilescu* bucuresti ügyvédekkel autóm beutazták a bánáti községeket és azzal az ígérettel, hogy az amerikai utazók részére utlevelet és vizumot szereznek, az eddigi megállapítások szerint 32.000 lejt szedtek össze a lakosságtól. *Dobra* ügyvéd azzal az állítással, hogy ő *Franasovici államtükör sógora* belolyást gyakorolt a községi jegyzőkre, úgy, hogy azok dobzóval hívták az Amerikába készülőket a község házára. A megígért utlevelet és vizumot azonban nem szállították és a pénzt sem adták vissza a becsapott lakosoknak. — Annak idején a temesvári rendőrség többek feljelentésére letartóztatta *Lukács Andrást*, de *Dobre* ügyvéd a rendőrségen garantálta, hogy április végéig megszerzik a megígért vizumot és ha ez nem sikerülne, úgy a felvett pénzoszeget visszaadják. A rendőrség ekkor szabadonbocsátotta *Lukácsot*. Azonban elmúlt április vége, sőt május is, *Lukácsék* társasága nem jelentkezett sem az utlevéllel, sem a pénzzel. Újabb feljelentésre *Pacria* rendőrkormányzó ma abban a pillanatban tartóztatta le a temesvári jözsefvárosi pályaudvaron *Lukács Andrást*, amint az a bucuresti vonattal el akarta hagyni *Temesvárt*

Egy másik amerikai utlevélsalás ügyében is folyik vizsgálat a temesvári rendőrségen. *Guttwach Mónica*, a *Baltic-America Line* hajóársaság bucuresti vezérigynöke 20.000 lejt vett fel *Stein Dima* barzoveni, temesmegyei lakostól, hogy ezért az összegért részére amerikai utlevelet szerez. Ígéretét azonban nem teljesítette és a becsapott barzoveni lakos feljelentésére a temesvári rendőrség ma táviratilag a bucuresti rendőrséghez fordult, hogy *Guttwach Mónica* kihallgatás céljából *Temesvárra* szállítsák.

Szerelme és méregpohár

Hipermangánt ivott egy aradi utileány, mert szerelme nem vehette feleségül.

(Saját tudósítónktól.) Érdekes öngyilkossági kísérlet történt ma délelőtt Aradon. Czedik Manoi egy fiatal aradi utileány szüleinek Marasesti (Kossuth-ucca) 68. szám alatt levő lakásán ma délelőtt öngyilkossági szándékból hipermangan oldatot ivott. Az üveget azonban nem tudta teljesen kiüríteni, mert közben a szobába lépett atyja, aki elvette a mérget a leánytól. Azonnal értesítették a közelben lakó dr. Goldberger gyermekorvost, aki gyomormosást alkalmazott. Czedik Mancit a mai nap folyamán már kihallgatták. Kihallgatása alkalmával elmondotta, hogy szerelmes volt egy aradi fiatalemberbe, aki nem viszonzta érzelmeit és ezért határozta el magát az öngyilkosságra. A rendőrség a fiatalembert is kihallgatta

Kijelentette, hogy nem él kedvező anyagi körülmények között és ezért nem kérhette meg a leányt,

aki szintén szerény anyagi viszonyok között él. A leány felgyógyulása kétséges.

A Neuman Testvérek bécsi pénzbeszedője kirablásának részletei.

Több mint 800.000 lej értéket raboltak.

(Saját tudósítónktól.) A Közlöny mai számában beszámolt arról a vakmerő rablótámadásról, amely az aradi Neuman Testvérek cég bécsi fiókjának kárára történt. A cég 74 éves pénzbeszedőjét, Lübeck Etét, egy eddig még ismeretlen ember megtámadott, több ütessel ártalmatlanná tett és akitől több mint kétszázötven millió koronát elrabolt. Érdeklődünk az aradi Neuman cégnél a vakmerő rablás részletei felől és itt a következőket sikerült megtudnunk.

Az aradi Neuman Testvérek cég tulajdonosai ma hosszú és kimerítő táviratot kaptak a vakmerően véghez vitt rablótámadásról. A távirat szerint az eset a következőképpen történt:

Az öreg pénzbeszedő a támadás délelőttjén egy szolga kíséretében nagy összeget inkasszált. Amikor a Praterstrasseban levő fiók irodájába ment vissza, újabb megbízást kapott. Ekkor már szolga nélkül indult utnak. A pénzbeszedő rendszerint egy sárga bőrtáskába tette az inkasszált pénzeket, azonban most az irodában hagyta a táskát. Feledékenységének volt köszönhető, hogy az elrabolt 250 milliót kívül 100 milliót megmentett. Lübeck megbízása szerint *Rosenfeld* és *Tarsa* bécsi bankházhoz ment, ahol százmillió koronát vett fel. A pénzt táská hiányában a zsebébe dugta. Innen a bécsi Escomptesellschafthoz ment, ahol 250 millió koronát vett fel. A pénzt egy újságpapirba göngyöltte és az iroda felé indult. Villamosra szállt s azzal majdnem a fióktintézetig ment. Körülbelül negyed egy órakor ért a hivatalához és lassan a lépcsőn haladt a második emeleten levő iroda felé. Az első emeletnél hirtelen előlépett egy ismeretlen férfi és egy földszinten levő bank után kérdőzködött. Lübeck gyanútlanul megadta a felvilágosítást s tovább indult. Az ismeretlen férfi ekkor valamilyen súlyos tárggyal többször fejbeütötte a pénzbeszedőt, akinek arcát és fejét azonnal elöntötte a vér. Első meglepetésében Lübeck még kiáltani sem tudott. Ezt a néhány pillanatot használta ki az ismeretlen, kikapta kezéből az újságpapirba göngyölt 250 milliót és futásnak eredt. Lübeck rögtön magához tért és segítségért kiáltva az ismeretlen után szaladt, aki néhány perc alatt eltűnt. A kiáltozásra előfutott a ház mesterné, aki első segélyt nyújtott a súlyosan megsérült Lübecknek. A vakmerő rablótámadás után azonnal értesítették a rendőrséget, amely kiszállt a helyszínre.

A kihallgatások folyamán főleg két vallomás keltett nagyobb érdeklődést. Egy pincér, aki ugyanabban a házban levő vendéglőben van alkalmazva, a merénylet elkövetése előtt a ház körül egy 30—40 év körüli fekete zakóba öltözött, borotvált arcú férfit látott ácsorogni. Amikor az ismeretlen férfi észrevette, hogy a pincér figyeli, eltávozott a ház környékéről. Az épülettel szemben levő kávéházban abban az időben a Hauser és Sobotka cég bécsi képviselője billiárdozott és két fiatal embert látott a kapuból kiszaladni,

Maga a pénzbeszedő 35 év körüli, fekete bajszos és fekete akatfakás férfinek írja le a vakmerő rablót. A rendőrség véleménye szerint a támadást előre elkészítették oly egyének, akik tudtak arról, hogy Lübecknél nagyobb összegek vannak és lehetséges, hogy valaki követte a pénzbeszedőt a banktól hazáig. A bécsi rendőrség erőfeszítést nyomon követt a merész rabló után.

A Neuman cég kára még lejjebb is tekintélyes összeget tesz ki, mert 250 millió korona meghaladja a nyolcszáz ezer lejt.

Letartóztatott szülésznő

Tömeges magzatelhajtások Aradon.

(Saját tudósítónktól.) A tömeges magzatelhajtások következtében egy aradi rendőrségi detektív elhatározta, hogy figyelemmel kíséri az aradi szülésznők működését. A megfigyelés sikerrel járt és *Janovan György* detektív ma előállította *Urs Elena* kefevári munkáslányt, aki *Bányai Józsefné* aradi szülésznő segítségével elhajtotta magzatát. A kihallgatás folyamán kiderült, hogy a munkáslány már fiarmadizban követelt el magzatelhajtást és mind a három esetben *Bányainé* segítségével. Mindkettőt letartóztatták és átkísérték az ügyészség fogházába.

Mellbe lőtte magát a nyilt uccán.

Egy őrmester öngyilkossági kísérlete. — Izgalmas öngyilkossági kísérlet történt ma Temesváron.

(Saját tudósítónktól.) *Georgescu Janel*, a 31. gyalogezred őrmestere, ma délben egy órakor a temesvár-gyárvárosi Fürdő-ucca 12. számú ház előtt az uccán revolverével mellbe lőtte magát. Azonnal összeesett, de sérülése nem volt halálos. A gölyő nem érte szívére, fölötte hatolt az életű mellébe. A mentők a katonai kórházba szállították, ahol azonnal ápolás alá vették. *Georgescu Janel* sérülése súlyos, de ha komplikációk nem történnek, az orvosok véleménye szerint megmenthetik az életnek. Az őrmester öngyilkosságának oka szerelmi bánat. A Turul-cipőgyár egy munkásnőjébe, *M. Szidibe* volt szerelmes. Szerelmeséhez bucsulevelet intézett a következő tartalommal:

— Mielőtt bucsut vennék ettől az árnyék világtól, tőled is el búcsuzom. Nem akarok becsúszni a szemedben és ezért most vérrel pecsételtem meg a búcsuleveletet.

A rendőrség még nem derítette ki véglegesen, hogy mi kényszerítette *Georgescu*-t az öngyilkosságra. Ennek tisztázására most folytatnak a kihallgatásokat.

„A közoktatás nyelve csak román lehet“

Nem enged merev álláspontjából a közoktatásügyi miniszter Angheliescu teves megállapítása.

Bucurestből táviratozzák: A szenátus ülésén Marzescu igazságügyminiszter törvényjavaslatot terjeszt be a bíróságok reorganizálására vonatkozólag. Ilescu tábornok kéri a kormányt, hogy közöbje a szenátussal a hadsereg reorganizálására vonatkozó tárgyalások eredményét. Ezután áttértek az elemi oktatás reformjáról szóló törvényjavaslat vitájára. Teodorrescu liberális a javaslat elfogadásá mellett szólal fel. Ciala a tanítólai kar szomorú anyagi helyzetét teszi szóvá. Müller ismeretli a románágnak a magyar rezsim alatti kívánságait és ugyanazokat terjeszti elő a szászok megbízásából. Követeli, hogy szász gyermekek anyanyelvükön tanulhassanak az iskolákban. Dragicescu kéri, hogy a javaslatot módosítás nélkül szavazzák meg.

A szenátus éjjeli ülése este fél tízkor kezdődött. Az elemi oktatás reformjáról szóló törvényjavaslat

előadója válaszol a vita folyamán elhangzott kifogásokra. Angheliescu közoktatásügyi miniszter beszédeben foglalkozik az erdélyi egyházi szolgálatokkal, amelyeket a magyar uralom alatt a román ügynek tettek. Ezután válaszol a kisebbbségek azon kívánságára, hogy a közoktatás az anyanyelven történjen. Kijelenti, hogy a közoktatás nyelve csak a román lehet, mint ahogy Magyarországon is magyar volt. A közoktatásügyi miniszter beszéde után a szenátus elfogadja a javaslatot.

Angheliescu megállapításának önkényességére nem kell külön felhívni a Közönség olvasóinak figyelmét. Csak nem régebben közöltük a békebeli statisztikai adatokat, a mely szerint több száz olyan iskola volt Magyarországon ahol kizárólag román nyelven folyt a tanítás. Sőt béke idején Bucarestben is volt magyar iskola.

Irodalom, művészet

Az aradi színház iroda hírel

Erdélyi szerzők operettjének bemutatására készül az aradi színház. Oradea-mare (Nagyvárad) és Cluj (Kolozsvár) után hétfőn tartja meg a színház Győri és Vadas operett-ujdonságának, a Szultánának premierjét. Az új operett elsőrangú szereposztásban és szép kiállításban hozza színre a színházat az előjelekből ítélve az előrehaladott szezon utolsó heteinek állandó műsordarabja lesz a Szultána. Győri Illés hatásos librettója Egyiptomban játszódik le s az ügyesen megírt szöveghez fülbemászó, kellemes muzsikát komponált Vadas László. A Szultána az előrelátható óriási sikerre való tekintettel az egész jövő hetet lefoglalja. A női főszerepek Horváth Mici és Balogh Böske kezében vannak, míg a férfi szerepeket Tompa Béla, Ekecs Ferenc és Győző játsszák. Rajtuk kívül nagyszerű szerepeket kaptak Darvas László, Tibor Lóri, Gömböry Emma és Lőrinczy Lajos. A bemutató előadásán a szerzők is jelen lesznek. Vadas a darab zeneszerzője, aki a premiért dirigálni fogja, már a próbákon is segít.

Huszár Károly jutalomjátékának híre megmozgatta Arad egész társadalmát. A közönség széles rétegeiben megnyilvánul az óhaj, hogy a népszerű művészel szemben kifejezésre juttassa szeretetét, úgy, hogy a június 21-iki Szibill előadás a hangos ünneplés jegyében fog lezajlani.

Vasárnap délután először játszó mérsékelt helyárok mellett az elmúlt héten bemutatott Három gráciát.

Az aradi nyári szinkör műsora. Szombat: Antonia. Vasárnap: Antonia. Hétfő: Szultána. Operett-bemutató.

Rubletzky-Meczner kiállítás. Rubletzky Géza aradi szobrászműtermében intím kiállítást rendez, hogy aradi közönségével a kapcsolatot fenntartsa. Ez alkalm

lommal fogja bemutatni pár képét Meczner Lajos festőművész is. A kiállítás f. hó 15-22-ig, délelőtt 10-1, délután 4-8-ig tekinthető meg Bonus palota, II. Kapu lift.

Uj aradi hegedűműző. Fülöp Magda aradi urileány a budapesti zeneművészeti főiskola hegedűszakát fényes sikerrel elvégezte.

Zola szobrának leleplezése.

Caillaux mond innepi beszédet.

Párisból jelentik: Nagy előkészületek folynak a Zola-szobor leleplezésére. Háromszáz képviselő, százötven szenátor és sok száz ezer ember részvételére számítanak abban a körmenetben, amely előbb Zola szobra előtt fog elvonulni és azután a Pantheonhoz megy, koszorút tenni Zola koporsójára. „La varité en marohe“, ez az egyik Zola-mondat, amelyet a szobor talapzatára véstek és ennek a mondatnak a harcosát ünnepli a baloldali blok.

Herriot, Painlevé és a baloldal többi vezére természetesen mind résztvesznek a szobor leleplezésén, amely így a baloldal győzelmeinek ünnepevé lett.

Felmerült az a terv is, hogy a radikális szociálista párt nevében Caillauxnak kellene az innepi beszédel tartania. Hiszen Zola konfliktusát is a Szajnába akarta taszítani a tömeg és Zolát szinte elítélte egy évre a politikai áramlatok hatása alá került francia bíróság... Caillaux ugyan ma még nem lépheti át Páris kapuját, úgy, amint Franciaország többi nagyvárosából is kitiltja a volt miniszterelnököt az ellene hozott ítélet: de június tizenötödikén már Caillaux barátai fogják betölteni a köztár-

sági elnök és a miniszterelnök állását.

A terv megvalósulása azért valószínűtlen, mert Caillaux nem

akar kegyelmet elfogadni, hanem porének újrafelvételét sürgeti és így hosszabb időbe fog telni az ítélet revíziója.

Az aradi bankok nyári munkarendje.

Egy sikertelen akció.

(Saját tudósítónktól.)

Ismertes, hogy a bankok belételeben a nyár folyamán, június, július és augusztus hónapokra, külön munkarend szokott életbelépní. A bank tisztviselők ezekben a hónapokban reggel nyolc órától két óráig dolgoznak, de a délutánjuk szabad. Ez a szokás egyébként a nyugati államokban nem csak a nyár tartamára érvényes, hanem az egész üzletév alatt. Aradon az elmúlt esztendőben a nyári munkarendet szintén nem tartották be a bankok. A Központi Takarékpénztár más álláspontja miatt. A vezérigazgatók kezdeményezésére idén is hasonló akció indult.

Főlösteges magyarázni, hogy ez az intézkedés a vezérigazgatók részéről szociális érzületre vall és természetes az is, hogy a kisebb hivatalnokok, akik a nyár folyamán nem mehetnek szabadságra, ezzel a délutáni szünidővel kárpótolják magukat. Az aradi strandélet legalább részben helyet teszi a nyaralást és ha a tisztviselők egész nap dolgoznak, ettől az üdüléstől is el lennének zárva.

Ahol még a fürdőruha is főlösteges.

Drezdából jelentik: Különös szokásnak hódolnak legújabbban a Drezdai fürdőzők, akadtak közöttük merészek, akik feleslegesnek találták az amugy sem sokat takaró modern fürdőruhákat és meztelenül szaládgálnak a fürdők folyosóján. A hatóságok még eddig nem tettek intézkedést Drezda mindkét nembeli újtői passziója ellen.

Aradi mozi hírek.

Fegyenc gróf cimen nagyszabású kalandorfilmet mutat be ma szombaton este az Uránia mozgószínház. Egy letört nagyság tragikus és megdöbbentő napjait viszi vászonra a kép, melynek izgalmaságát és érdekességét nagyban emeli az a hajszá és rendőrségi nyomozás, melyet a kép főhőse, a fegyenc gróf ellen folytattak. A kép vasárnap és hétfőn is műsoron marad.

Még két napig, szombaton és vasárnap gyönyörködhetik az aradi közönség az Apolló mozgószínház nagyszabású filmdrámájában: a Fehér menyországban. St. Moritz csodaszép vidéke tárul a néző elé, itt történik a kép cselekménye. ahol Mara, a film főszereplője várja végegyét. Edwin meg is érkezik, de boldogságuk nagyon rövid ideig tart. Edwinbe szerelmes lesz a szép Konstanzia is és megcsókolja akkor, mikor Mara látja. Nagy lelki harc keletkezik a szerető nőben, a dráma új, izgalmas fordulatot vesz és csodálatos befejezéshez ér el. A kép vételeinek szépsége s művészi tökéletessége impozáns módon emelkedik ki az átlagfilmek sorából.

A vezérigazgatók akciója így általános szimpátiát váltott ki a tisztviselők körében és a mozgalom eredményesnek ígérkezett. Minden aradi bank csatlakozott a nyári munkarend életbeléptetéséhez.

Az akció egyelőre még sem járt sikerrel, mert az aradi Központi Takarékpénztár külön indokokkal eddig még nem járult hozzá a nyári munkatervezethez. Természetes, hogy így a többi aradi bank is kénytelen lenne az eddigi hivatalos időt betartani. Szociális szempontból, de kollégiális szempontból is érthetetlen, hogy az összes intézetek egyhangú mozgalmából, amit éppen az intézetek vezetői kezdeményeztek, egyetlen egy bank kivonja magát és ezzel megakadályozza az akció sikerét. Hiszünk, hogy a Központi Takarékpénztár idén változtat az álláspontján és csatlakozik a humánus mozgalomhoz, amely az aradi banktisztviselő kárpak legalább ilyen formában igyekszik odaadó munkásságát honorálni.

A román nép története perog le a jövő hét kedjétől három napon keresztül az Uránia mozgószínház filmjén. A kép felöleli a román népzajos történelmét, a nagy nemzeti harcokat, a háború napjait egész a mai napig.

Vadas László nem büntény áldozata.

Feiboncolták a hullát. — Baleset áldozata vagy öngyilkosság?

(Saját tudósítónktól.) Vadas Béla aradi magántisztviselő rejtélyes halála ügyében a rendőrség bevezette a nyomozást. A hitósági orvos a Marosból kifogott hulla megvizsgálása alkalmával megállapította, hogy Vadas Béla halálát fulladás okozta és a holttesten látható külső sérülések a vízben keletkeztek. A rendőrorvos véleménye szerint vagy öngyilkosság, vagy pedig szerencsétlenség történt. A rendőrség ennek dacára olyan irányban is bevezette a nyomozást, hogy Vadas nem büntény áldozata-e, mert eltűnése idejében nagyobb pénzösszeg volt nála. A rendőrség átiratára az ügyvétség kérte a boncolás elrendelését, amit Jonescu Emil vízgálóbiró jelenlétében ma fogantó sitott Bradeán Athanáz dr. vármegyei főorvos, a törvényszék orvosszakértője. A boncolás alkalmával megállapítást nyert, hogy Vadas Béla fulladás következtében halt meg és büntény esete nem fog ferni. A tisztviselő vagy szerencsétlenség áldozata lett, vagy pedig öngyilkosságot követett el.

HIREK.

— Ferdinánd király a bucaresti vásáron. Bucuresti. A királyi család tegnap este megátogatta a Targul Mosilor-t, a fővárosban minden évben rendezett vásárt. Az uralkodó család tagjait a vásár területén levő vadászkastélyban Constantinescu földművelésügyi miniszter, Pitteanu államtitkár, Costinescu főpolgármester és előkeio személyiség fogadta. A királyi család két órán keresztül tartózkodott a vásár területén.

— A timisoarai főpolgármester szabadságon. Gheorghieviciu Lucian dr. timisoarai főpolgármester 15-én, vasárnap öt hétre terjedő szabadságot kezd és távollétében dr. Sagovicu Sándor polgármester-helyettes látja el teendőit.

— Az apostoli kormányzó Lugojon. Pacia Agoston apostoli kormányzó holnap Lugojra utazik, ahol vasárnap és hétfőn bémálja meg az iskolás növendékeket.

— Kitüntetett aradi kereskedő. Bucurestiből jelentik: A bucarestii gyógyszerész kiállítás alkalmával aranyéremmel tüntették ki egy aradi kereskedőt, Varga D. Dani, a Juno érvkötő- és kötszer-üzem tulajdonosa is kiállított az aradi kiállításra, még pedig amint a kitüntetés igazolja, teljes sikerrel. Varga speciális köszerei és újításai a kötszer-gyártás terén nagy feltűnést keltett a kiállításra.

— Vasuti tisztviselők panasza. Pop Oktavian vasutigazgató az igazgatóság ügyosztályait visszahelyezte Aradra és a Temesváron lakó tisztviselőknek megengedte, hogy átutazásuk alkalmával fel napiújjal számítsanak fel. Most azonban betiltotta a napiújjak felszámítását a vasutigazgató ami nagy zavart idézett elő a tisztviselők körében. A Temesváron lakó vasuti tisztviselők elhatározták, hogy küldöttséggel fordulnak Pop vasutigazgatóhoz és felkérlik, hogy továbbra is engedélyezze a napiújjak felszámítását, mert egy fizetéssel nem vezethetnek két ilyen háztartást. Amennyiben kérelmük nem találna meghallgatásra, a tisztviselők elhatározták, hogy a bucarestii vezérigazgatósághoz is küldöttséggel keresik fel sérelmeik orvoslása céljából.

— Nyári zápor. Az elmúlt este kilenc órakor ismét hatalmas vihar vonult el Arad fölött. Először széllel kezdődött, majd nagy csöppekben kezdett esni az eső, ami később valóságos vízműzéssé növekedett. A zápor csak a késő éjjeli órákban állt el.

— Felmentés az aninai katasztrófa ügyében. Az aninai bányakatasztrófa ügyében tegnap hozott döntő ítéletet a lugosi törvényszék. Annak idején részletesen beszámolt a Közlöny a nagyarányú bányakatasztrófáról, amelynek 183 áldozata volt. Május 29-én tartották meg a főtárgyalást, amely tragikus okok miatt halasztást szenvedett. A főtárgyaláson Nyíró Géza miniszteri tanácsos szívszélhűdés következtében összeesett és meghalt. A tegnap folytatott főtárgyaláson a törvényszék felmentő ítéletet hozott, miután a kihallgatott tanúk igazolták, hogy Hendrik Antal bányagazgató és Biebel Kálmán főfelügyelőt semmi mulasztás nem terheli és a katasztrófa oka véletlen szerencsétlenség volt. Az ítélet jogerős.

— A timisoarai főügyész gyászja. Fehér Kristóf timisoarai főügyész atyja, Fehér Kristóf nyugalmazott községi jegyző a kolozsmegyei Nagyesküli községben meghalt. Az elhunytban Fehér Antal timisoarai tábla tanácselnök is atyját gyászolja.

— Földosztás Fiskuton. Coste Gyula temesi prefektus bucaresti utjáról visszavért Timisoarára. Holnap elutazik Fiskutra, ahol az agrár-reform végrehajtásából kifolyólag ünnepélyesség mellett megkezdte a föld kiosztását. Vasárnap reggel Biledre utazik a prefektus az ottani mezőgazdasági kiállításra, amelyen tudniillően a miniszterelnök és a földművelésügyi miniszter is megjelenik.

A száműzött jazz-band.

Párisból a hatóságok kiutasították az amerikai jazz-band muzsikosokat, így írják a francia lapok. A derek és többnyire csokoládébőrű fiatal emberek, akik immár évek óta üvöltözték, süvöltözték, csattogták, dobolták és kerepelték a párisi nép táncfalvaióját, hátukra vették a nagydobot, annak minden fantasztikus kellékével, hómuk alá csapták a saxofont, a banjót, a cintányért, a xilofont és a brácsát, szemükbe fuzták a vásári kismajmok piros fehéhez hasonló sapkájukat és nemes felhaborodással a megsértett művészet gőgjevel elvonultak. Ki kell jelentenünk, ez a kiutasítási eljárás ruf hálátlanság a párisi hatóságok részéről: a szerk amerikai zenészek voltak az egyetlenek, akik a kor zenéjének méltó hangot adtak. Jazz-band üvöltött, nyekergett, vinnyogott, sivított, csapkodott, zugott, bugott, bőgött és rikoltott mindenütt Párisban, Bécsben, Londonban, Berlinben, Budapesten és Bucurestiben. A zene pedig meghalt. Kinek kellett Beethoven, Chopin, Wagner vagy Csajkovszky? Vonagló és buja néger ritmusok kellettek a népnek és meg ezek is csak dübörgő és csattogó és lélekzefállító láрма kíséretében. De üvöltésében most már magára eszmélt az önmagából ki lépett mai ember. És megundorodott. Korától, önmagától és a jazz-bandtól.

— Szabadkán új színház épül. Szabadkáról jelentik: A szabadkai városi tanács pályázatot írt ki az évekkel ezelőtt leégett szabadkai színházra. A pályázatnál az elfogadott tervvel kivül a nyertes építész 50000 dinár jutalmat kap. A színház észre valószínűleg felépül és illetékes helyen kijelentették, hogy magyar-szerb paralell előadásokat tartanak a felépült új színházban.

— Titokzatos sebesülés. Tegnap délután Gilad és Gyulvész temesmegyei községek között az országúton, kocsiában eszméletlen állapotban találták Eftimiu Gerbon gíladi gazdát. Fején nagy seb tátongott. Beszállították a timisoarai kórházba, ahol még mindig nem sikerült eszméltre téríteni, úgy hogy kihallgatását nem kezdték meg.

— Betörők a lakásban. Szécsi Pál aradi lakos ma feljelentést tett az aradi államrendőrségen, hogy ismeretlen tettesek ma délelőtt benátoitak lakásába és 3000 lej értékű ruhaneműt loptak. A nyomozás megindult.

Aláírták a jugoszláv—magyar egyezményt.

Békés atmoszféra a két ország között.

Belgrádból táviratozzák: A jugoszláv állam és Magyarország között már hosszabb idő óta folyó tárgyalások a függő kérdések rendezésére. Az egyezség a két állam között ma létrejött és Belgrádban a külügyminiszteriumban

ünnepélyesen aláírták a szerződést, amely a két ország között békés atmoszférát terem. Báró Wodianer magyar követ, aki Magyarországot képviselte a szerződés aláírásánál ma visszautazott Budapestre.

Végre hallunk már egy igaz szót is

Tomulescu liberális képviselő szenzációs nyilatkozata.

Bucuresti, június 13. Tomulescu Cristian, a radnai kerület kamarai képviselője, aki gyakran megfordul Aradon és úgy a városban, mint a megyében általános rokonszenvvel örvend. Érdekes nyilatkozatot tett a Közlöny bucaresti tudósítója előtt Románia magyarságáról. A képviselő nyilatkozata annál nagyobb súllyal bír, mert Tomulescu Bucuresti egyik legtekintélyesebb ügyvédje és a liberális párt vezetőségének is tagja. Tomulescu nyilatkozatában a fősúlyt azokra a véleményekre helyezte, amelyek a liberális párt hibáival foglalkoznak. A jótékonyági akcióiról is közismert képviselő érdekes nyilatkozata a következő:

— A párt hibáit mántegy természetes folyománnyal egy olyan rend kívüli helyzetnek, amelynek okát Románia politikai életének zátonyra jutásában kell keresnünk. En nagyon szeretem a magyarságot. Sok jó barátom van közöttük és

akkor ismernek, tudják, hogy becsülni tudom azokat a nemes vonásokat, amelyekkel te tudják kötelezni az embert. A velük való érintkezés kellemes, érdekes, mert őszinték, becsületesek. Éppen ezért arra törekszem, hogy Románia magyarsága teljes szabadságot élvezzen nálunk és úgy érezze magát, mintha otthon volna.

— Sokat mondanak a liberális pártról, amelyet felekezeti érdekek akarnak feltüntetni. Nos, mondhatom, a liberális párt nemzetpolitikai politikája most jött abba a stádiumba, hogy azt teljes egészében ismerhessük. Eddig csak a rossz oldalait, vagy rossz világlátásban bemutatott intézkedéseket ismerték meg. Ezzel szemben a közeljövő be fogja bizonyítani, hogy a liberális párt meg tudta érteni mit jelent egy ország számára egy olyan hasznos nemzeti kisebbség meghecsülése, mint a magyar nemzeti kisebbség.

— Luszti Andor agonizál. A nagybeteg Luszti Andor gyárigazgató állapota rosszabbodott. Éjjel féltizenkettőkor, amikor a sorokat írjuk, Luszti Andor agonizál.

— Utonálló vasuti munkások. Vakmerő utonállás történt a napokban az aradi állomás közelében. Blaj Péter aradi lakos Ghioroc-Gyorkra rándult át mulatni és a késő éjjeli órákban tért vissza Aradra. Az állomás közelében Dukán György és Pasc CFR, munkások megállították, elverték és elvették a nála levő pénztárcát értékárgyaival együtt. Blaj feljelentést tett az aradi államrendőrségen, amely erélyes nyomozás után elfogta a tetteseket és átkísérte az ügyészség fogházába.

— Hírlőzés. Iij. Csoma Beláné huszonkétéves korában tegnap Aradon meghalt. Temetése holnap, szombaton délután hat órakor lesz Numa Pompiliu (Kasza) uccai lakásáról. Az elhunytat kiterjedt rokonság gyászolja.

— Aradi rendőri hírek. Szeifert Dávid aradi lakos feljelentést tett az aradi államrendőrségen, hogy az elmúlt éjjel lakásába betörték és több ezer lej értékű ruhaneműt loptak el. — Reiner György feljelentést tett az aradi rendőrségen ismeretlen tettes ellen, akik lakásából tízezer lej értékű ékszer és ruhaneműt loptak el. A nyomozás mindkét esetben folyik. — Sulyos baleset érte Vajda Ferenc aradi Neuman-gyári munkást, akinek az egyik gép hajtósíjja súlyosan megsértette fejét. A munkást az aradi kórházba szállították.

— Öngyilkos bolgár kerítésző. Niniov Rista timisoarai bolgár kerítésző, mint jelentették, néhány nap óta elűnt. Tegnap este két katona egy hullát vett észre a Begában, kifogták és megállapították, hogy Niniov Rista a vízbe fullt. Az asszony öngyilkosságának oka ismeretlen.

— Belefulladt a Begába. Farkas Mihály 15 éves bálinci származású timisoarai ifias ma fürdés közben a Begába fulladt.

— Közgyűlés. Az Aradi Keresztény Egylet ma, szombaton, délután 6 órakor tartja meg rendes évi közgyűlését az Eminescu-parki helyiségében.

— Az aradi rendőrség parkünnepélye. Nagy parkünnepély lesz az Eminescu-parkban az aradi rendőrprefektúra rendezésében Filotti Zamfir rendőrprefektus és neje védnőksége alatt. Az ünnepélyt június hó 22-én délután 4 órai kezdettel tartják meg, vége másnap reggel. Az egész idő alatt két katonazenekar és több cigányzene szórakoztatja a közönséget. Különböző látványosságok, tűzijáték, világpósta, konfetti és szerpentincsata, tombola nagytékű nyeregműtárgyakkal és táncszámok, melyeket az aradi Városi Színház tagjai adnak elő, ezenkívül étterem, barok, büffé, cukrászda, söröző, amelyekben előkeio aradi hölgyek szolgálják ki a közönséget.

Róma készül a szent évre.

1925. a huszonegyedik szentév. — Két millió zárandokra számítanak. — Spekuláció a lakásokkal.

(Római levél.) Egy római lap igen érdekes visszaemlékezéseket közöl az eddigi szent évekről. Tudvaleg egyházi tradícióként az 1925. évet Szent Évnek hirdeti ki XI. Pius pápa. A Szent Év ma tulajdonképpen a bünbocsánat éve, de eredetileg az Egyház jubileumi éve volt, amelyet 1300-ban VIII. Bonifác pápa nyitott meg és minden száz évben tartandó jubileumot hirdetett, amikor teljes bünbocsánatot nyernek azok, akik a Szent Év folyamán Szent Péter sírját meglátogatják. VI. Kelemen pápa a százéves terminust a felére szállította le és így a következő jubileum már 1350-ben volt. 1389-ben VI. Orbán pápa 33 évre redukálta az időközöket, míg végül 1470-ben H. Pál pápa stabilizálta véglegesen minden negyedszázadra.

A Szent Évek közül elmaradtak az 1800, 1850 és 1875-ik évek. 1800-ban Róma a franciák kezében volt, 1850-ben a forradalmak miatt maradt el a Szent Év, az 1875-öst pedig megakadályozta az évszázados hatalom bukásának közelsége. 1900-ban volt a 20-ik Szent Év, tehát a jövő esztendei a 21-ik lesz. Szomorúan nevezetes jubileum volt az 1450-iki, V. Miklós pápa alatt, amikor a zárandokok óriási tömege alatt leszakadt az Angyalvár hídja és kétszáz hívő veszett a Tiberis hullámai közé.

Rómában már most örült spekuláció folyik a lakásokkal, alig van kiadó lakás, mert a zárandokok ugyanis minden árat meg fogják adni. Kétmillió zárandokra számítanak Rómában. Az utolsó Szent Év alatt háromszázezren zárandókoztak el Szent Péter sírjához.

Ujabb dollárörököszt keresnek Aradon.

A harmincnégy aradi Tóth Jánosné. — Jelentkezzék a Moise Nicoara (Petőfi) uccai.

(Saját tudósítónktól.) Az amerikai örökségek az utóbbi időben ugylátszik Aradot favorizálják, mert alig néhány napja, hogy beszámoltunk egy hetvenmillió dolláros örökség bonyolalmairól, ma ismét jelentkezett egy hasonló eset. Ebben az esetben azonban sokkal könnyebb a megoldás, mert biztos papírok érkeztek, a melynek nyomán a boldog örökös nyugodtan támaszthat igényt.

Az aradi államrendőrséghez a napokban levél érkezett, amelyben felkérték, hogy értesítse Tóth Jánosné Moise Nicoara (Petőfi-uccai) lakost, hogy egy közeli rokona nemrég elhunyt Pittsburgban és tekintélyes számú dollárt hagyott rá. A kérdéses Tóth Jánosné hónapokkal ezelőtt Frank Podmaniczky, Petőfi-uccai lakosnál birt bitorozott szobát bérből, azonban hogy onnan hova költö-

zött, arról nem bírtak felvilágosítást adni. A levelet áttették az aradi bejelentő hivatalhoz, hogy keressék ki Tóth Jánosné lakását. A bejelentőhivatal tisztviselője nekilátott a munkának és rövid idő alatt sikerült összehozni harmincnégy Tóth Jánosné Aradon. Most tehát úgy áll a helyzet, hogy harmincnégy Tóth Jánosné van, mint amennyi kellene. A rendőrség úgy akarja megoldani a gordiusi csomót, hogy hírdelményt bocsát ki, amelyben felszólítja azt a Tóth Jánosné, aki a Moise Nicoara (Petőfi)-uccában lakott, hogy jelentkezék a rendőrprefektúrán Cereches rendőrkapitánynál. A megoldás valószínűleg jó lesz és a boldog örökös néhány nap múlva jelentkezni fog az aradi rendőrségen, ahol felvilágosítást kap a tekintélyes örökségről.

KÖZGAZDASÁG.

Uj részvénytársaság

A temesvári Aczél Gyula jónevű gabonakereskedő cég részvénytársasággá alakult át a „Sylos” ipari-, termény- és mezőgazdasági R. T. elnevezése alatt 5 millió lej alaptőkével, amelyből 3 millió értéket már kibocsátott. Az új részvénytársaságot az e hó nap negyedikén megtartott közgyűlésen alakították meg. Az igazgatóságba a következőket választották be: Aczél Gyula, Singer Géza, Piso Pompiliu képviselő (Brád), Sieber Adolf bányagazgató (Brád), Grünwald Márton vezérigazgató, Grünwald Sámuel (Arad), Pollatsek Henrik szeszgyáros (Guralont), dr. Hajdu Frigyes, Szobotka Imre, Schöffler Mihály és Poescu Marius. A fel-

igazgatóságba a következőket választották be: Kuttner Artur műmalmigazgatót, Naschitz Sándor gyapjuipari igazgatót, Vulcu J. János nagykereskedőt (Orestie), Pincu Corneli megyei főjegyzőt és Mamolescu Emilt, a „Banca de Scont a Romaniei” cégjegyzőjét. Az igazgatóság elnökévé egyhangúlag Piso Pompiliu választották. Az új részvénytársaság, a melynek ezek az előkelő személyek állanak az élén nagy nyereséget jelentenek közgazdaságunk számára.

Üggyvezető igazgatónak Singer Gézát nevezték ki. A „Sylos” R. T. amint az a cégből következik minden földi termény, értékesítésével foglalkoz, amelyet kivételi és

beliozatallal tisztelettel köt össze. A Sylos érdekkörébe tartozik a Baltanele szeszgyár és finomító (Molne dunt), valamint a Kavaráni Mész és Aszfaltipari R. T., Cavarani, a melyeknek az adminisztrációját az új társaság mint központ fogja irányítani. Annak a körülménynek a figyelembevételével, hogy Grünwald Márton vezérigazgató fog aktív részt venni a vállalat vezetésében, mint az igazgatóság delegátusa (Administrateur délégué) Singer Géza vezető igazgató kitűnő szakismertetői, megbízható körültekintése és már ismert szolid üzletvezetése minden garanciát megadnak arra, hogy az új vállalkozás Nagy-Románia közgazdaságában fontos missziót fog betölteni. Mértékadó pénzügyi körökben a legjobb reményeket fűzik ennek a vállalatnak a tevékenységéhez és fejlődéséhez.

A frank emelkedése.

2.50 a lej Zürichben.

(Saját tudósítónktól.) A deviza piacon lanyhaság uralkodott. A lej zürichi emelkedése nem volt befolyással a devizaárakra, amelyek tartottak voltak.

Párisból táviratozzák: Mille rand távozása óta a frank tetemesen javult. A pénzügyi vélemény az, hogy a Dawes tervezet Keresz külvitele elősegíti a konszolidációt Párisban száz lejért 8.25 francia frankot fizettek.

HELYI VALUTAÁRAK. (Június 13.) Francia frank 12.50, svájci frank 41.90, dollár 227.50, dinár 2.78, szokol 6.70, lira 10.15, angol font 1000. *Kifizetések:* Budapest külföldi 365, belöldi 410, Bécs 307, Prága 6.68, Zürich 40.85, Milano 10.12, London 1000, Páris 12.40, Newyork 228.50, Belgrád 2.76.

ZÜRICHI NYITÁS. (Június 13.) Amsterdam —, Newyork 567, London 2446, Páris 29.57.50, Milano 2462.50, Prága 16.62.50, Budapest 0.006250, Belgrád 672.50, Bucaresti 2.50, Bécs 0.0080.

ZÜRICHI ZÁRLAT. (Június 13.) Amsterdam 212.25, Newyork 566.75, London 2447, Páris 30.05, Prága 16.62.25, Budapest 0.006250, Belgrád 6.72.50, Bucaresti 2.50, Bécs 0.0080.

BUCURESTI TÖZSDEZÁRLAT. (Június 13.) *Kifizetések:* Páris 12.20, London 1003, Newyork 232, Milano 10.05, Zürich 41, Bécs 0.0032.50, Prága 6.82, Budapest 0.0024. *Valuták:* Napoleon 815, léva 1.54, török lira 1.14, angol font 990, francia frank 12.15, svájci frank 40.50, lira 10.05, drachma 3.80, dinár 2.80, dollár 228, lengyel marka 0.00024, osztrák korona 0.0033, magyar korona 0.0026, szokol 6.70.

Hogy áll a lej?

1924. június 13-án 100 lejért adták:

Nálunk:

2.46 svájci frankot,
8.10 francia frankot,
36.500 külföldi magyar koronát,
40.000 effektív magyar koronát,
41.000 belöldi magyar koronát,
30.700 osztrák koronát.

Zürichben 2.50 frankot

Párisban 8.25 frankot

Budapesten 38,500—40,500 K-t

Newyorkban 43.50 centet

BUDAPESTI DEVIZAKÖZPONT JEGYZÉSEI. (Június 13.) Belgrád 1060—1080, Bucaresti 390—405, London 385400—393400, Páris 4730—4850, Newyork 89200—91000, Milano 3890—3970, Bécs 125.50—128.60, Prága 2620—2675, Napoleon 315000. *A takarékkorona árfolyama 132.*

BUDAPESTI ÉRTÉKTÖZSDE ZÁRLAT. (Június 13.) Magyar Hitel 586.000, Osztrák Hitel 223 ezer, Salgó 650.000, Ganz Danubius 3.300.000, Kőszér 3.490.000, Szlavonia 100.000, Kereskedelmi Bank 1.250.000, Cukor 3.000.000, Ofa 545.000, Hazai Takarékok 4 millió 680.000, Csáky 19500.

— A magyar pénzügyi siker. A Vie Financiere liosszu cikkben foglalkozik Magyarországgal és megállapítja, hogy a jelenlegi magyar kormány nagy sikert ért el a belső konszolidáció területén. A kormány ugyancsak értékes sikereket könyvelhet el magának, ami a szomszédállamokkal való viszony megjavítását illeti, ami a külső kölcsön kilátásait és az ország gazdasági konszolidációját elősegíti.

— A MAV. önálló kereskedelmi vállalat. Budapestről táviratozzák: A Magyar Állam Vasutakat július elsejétől önálló kereskedelmi vállallattá alakítják át. Bejegyzett cég lesz a MAV. és az adminisztrációját egyszerűsítik. Ugyanekkor életbelépnek az áruszállításra vonatkozó aranytarifák is.

— A Banca Nationala útján rendezi az állam deficitjét. Bucurestiből jelentik: Az állam szállításokból származó négy milliárdos tartozásait a Banca Nationala útján rendezi. Erre a fedezetet a petrol-revedencák árverésén befolyt jövedelem biztosítja, amely évenként egy milliárdot tesz ki és ezt a Banca Nationala fogja garantálni. Elsősorban a Resita, az aradi Astra, a Petrosan és a Petrol társaságok követeléseit fedezi, a melyek vasárukat, vagonokat és szenet szállítottak a vasutnak. Másodsorban a posztó, textil és bankcsigáznak fizetnek, amelyek a hadsereg számára teljesítettek szállításokat. Egyelőre 500 milliót fizet ki a Banca Nationala a tartozásokból.

SIR A GYERMEKE? Miert nem használ HÖFER- port és HÖFER- gyermek-krémet!

Lloyd 2344 697

LEGUJABB.

Románia beolias gyakorol a magyar kölcshre

Budapestrol jelentik: Genböl Korányi Frigyes magyar pénzügy miniszterhez fávirat érkezett hogy Titulescu Románia képviselője kerte a Népszövetséget a magyar rekonstrukciós ügy tárgyalásánál

elhíajaszására: addig, míg ő megérkezik Genböl. A magyar kölcshön ügyét ezért valószínűleg csak hónap tárgyalják, mert Romániának Magyarország beilyrellítésében emmens érdekeltsege van.

Borzalmas orkán Budapest felett.

Budapestrol jelentik: Hajnalban órási vihar dühögött Budapest és környéke felett. A vihar több óra hosszáig tartott. Három negyed négykor a villám kétszer becsapott a Cinkola-gödöllő vasútiállomás épületébe, megöivásztotta a rézcillárokat és tönkretette ugyszölván az összes lakásberendezéseket. A kár huszonöt millió korona. Budapestben a Bofonid-ucca 15. számú kétemeletes házba is beütött a villám és a kilyonult tűz

oltók majdnem három óra hosszáig dolgoztak, míg a tűzet eloltáhatták. A Vendel-ucca 24. számú háza szintén felgyújtotta a villám, a tűzoltók azonban félóra alatt eloltották a tüzet. A Blaha-téren Építő Corvin áruház pincéjét feljeseen öivottte a víz. A Kár óriási. A mentők és tűzoltók egész nap dolgoztak, hogy a vihar pusztításain segítsenek. Emberéletben történt kárról nem érkezett jelentés.

Doumarguenek esélyei

Párisból jelentik: A reggeli lapok szerint Doumarguenek a legnagyobb esélyei vannak az elnök-választáson. Ha nem kapja meg az

vannak az elnökségre.

abszolút többséget, ugy a második vagy a harmadik szavazáskor választják meg.

= Mai hetipiac. Erős forgalom jellemezte a mai hetipiacot. Anynyi elárusító vonult fel a piacra, hogy nem fértek el a rendes piac-téren, hanem a szomszédos uccákba is átmentek. Az árak kevés kivétellel szilárdak és csak a zöld-főzelék kis részénél mutatkozott némi csökkenés. Mai árak: tojás 1.50 lej, kalarabé 1 lej, zöld paprika 1 lej, fölteni való zöld paprika 5 lej, karfiol 12 lej darabja, borsó 6 lej literje, tök 7-12 lej darabja, sóska 50 bani, uborka 5 lej darabja, zöldbab 10-12 lej kilogrammonként, zöld borsó csövesen 3 lej literje, vöröshagyma 16 lej, új burgonya 4 lej, cseresznye 4-7 lej, vaj 80 lej, juhénturó 14 lej, juh-turó 40 lej kilogrammonként, tej 4-6 lej, tejfél 30 lej literenként. — Baromfi-piac: tyúk 80-100 lej, csirke 40-70 lej, fiatal hiba 110-120 lej, fiatal ruca 70-80 lej párja. Gabonavásár: árpa 500-510 lej, kukorica 450-470 lej, zab 460 lej métermázsánként.

Elfogott temesvári betörőbanda.

A Deutsch Jakob-cég fosztogatói. (Saját tudósítónktól.) Mai számunkban megemlékeztünk arról a sorozatos fosztogatásról, amelyet Deutsch Jakob temesvári ócskavas nagykereskedő kárára követtek el. Mint megirtuk, a fosztoga-

tók letartóztatása már csak órák kérdése. Ma aztán a rendőrségnek sikerült az egész fosztogatóbandáról lerántani a leplet. Effogták Fenyvesi József, Faber József, Vastoni Miklós és Dimicsek János rovottmúltu betörőket, akik a kihallgatás során beismerték, hogy hétek óta lopkodják Deutsch Jakob raktárát, állonnan mintegy 200.000 lej értékű árut vittek el. A lopott árut Márki és Bartos gyárvarosi Buziási ufon levő vasöntödéjének ádták el. A fosztogatókat átkisérték az ügyészségre.

A szerkesztésért felelősen: **KÁROLY SANDOR** felel. Cenzurat: Prefectura Judetului.

NYILTÉR.

E rovat alatt közölteért nem vállalunk felelősséget.

ÉRTESETÉS.

Vann szerencsém a f. vásárló közönségnek tudomására adni, hogy György, Menyihért cég kötelekéből

e hó 18-án MEGVÁLOK

és ugyanakkor átveszem saját Arad Str. Col. Pirici 3. Vörös marthy) u. a színház hátsó bejára tával szemben levő nő ruhaáruházam vezetését. 3469

Tisztelettel PLESZ GYULA.

CSOMA BÉLA mint milyen sujtott férj, ugy a maga, valamint gyermeke IRMUSKA nemkülömben számos rokon, ismerős és jó barátak nevében fújdalomtól megtört szívvel de isten végtelen szent-akaratában megnyugodva tudja, a felejtethető jó hitves, gondos édesanya, jó leány, szerető testvér, sógornó, unokatestvér, rokon és jó ismerős

Uj. Csoma Béláné szül. Sándor Maria

foljó évi június hó 12-én, életének 22-ik és boldor házasságuk 1-ik évében, hosszas szenvedés után a Mindenható bölcs rendelkezéséhez képest Isteben csendesen elhunyt.

A megboldogult földi maradványait június hó 14-én délután 6 órakor fogjuk Aradon a Str. Numa Pompibu 28. (Kassa-ucca 8.) számú gyászházba a rom. kath. egyház szerkatasai szerint a helybeli felső temetőben örök nyugalomra helyezni.

Az engedély szentmise áldozat a boldogult lelki üdvéért 1. évi június hó 21-én déliótt 8 órakor fog a főszent. Mária atyák szentegyházában az egok Urának bemutatni. 3482

Pihenése csendes, drága emléke áldott legyen!

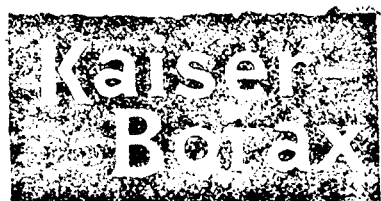
Arad. 1924. június hó 12-én.

Sándor József, Sándor Anna, Sándor Ferenc testvérei. Id. Csoma Béla és neje Zoller Sidonia após és anyós. Sallay László és neje Putnoky Etika, Eberlein Ferenc és neje Putnoky Aranka, Putnoky Jeno és neje, Institoris György és neje, Csoma Erzsébet, Csoma Sándor sógorai sógornói. Özv. Sándor Jánosné szül. Borai Maria, özv. Takács Andrásné szül. Konczek Erzsébet magyánjei és az összes rokonság.

„Kezycel” Bogcza Gyula temetkezési és hullaszállítási vállalat Arad, Str. Bratianu 7. (Weitzer U-ucca.)

Mindenki meggyőződést

szerezhet arról, hogy gyönyörű belvárosi uri magánházak, tőkebefektetésre alkalmas házak elfoglalható lakással oleson vehetők. Wallinger-Iroda utján, Arad, (Földes-patika átelében.) 15056

Évtizedek óta a legkedveltebb háziszser.

Bármilyen gyári üzemnek megfelelő tágas helyiségek gőzkazán és 30 lóerős hajtóerő használatl Arad belvárosában, hosszabb szerződéssel kiadó. Cim Wallinger hirdetésében, Arad (Földes-patika átelében.) 15056

Ha szép akar lenni. használj Kulka-féle Lillomtej-krémet, Lillomtejszappant és Lillompedert. Kapható kizárólag: Város gyógyuzarát a „Földes-patika”-hoz, Timisoara, Str. György-tér. 678

Ingyen

4 szoba fürdőszobás kilyvrosi urilakás kerttel, parkirozott udvarral annak, ki belvárosi 4 szobás modern lakását nekem átadja. — Cim Wallinger hirdetésében, Arad (Földes-patika átelében.) 15056

Logkiadószabb a „Delta” cipókrém. Gyártja a „Fabrică de Produse Chimice Soc. in Com. Timisoara, IV., Str. Muresianu (Sennagy.) 3. (Vegyiosztály.) 880

Perzsa, ki specialista a valódi perzsa-argaman szőnyegek és függönyök készítésében, elvállal mindennemű szőnyegjavítást, tisztítást és kifényesítést. PASOTIAN, Arad, Boulevardul Regina Maria 20. (Fischer Eliz-palota.) 3441

Ne dobja el rossz villanyegőit, mert azokat ujakra becsereőli Schwarzcz üvegeszűzlete, Arad, Plaja Plevnel 1. (Árpád-tér). Üveg- és porcellán ragasztás, százfőle képkeretléc raktáron, üveg- és porcellán áruk leszállított árban, ablaküvegezés. 1809

Az aradi Központi Kertben minden este fellép JEAN KANNER, ZÖLDI, CLIFFORD, BEREGI stb.

Kerékpárok ujak és használtak. külső és belső gummik, valamint az összes szerelési cikkek a legolcsóbban beszerezhetők Schwarzcz műszerésznél, Arad, Str. Brancovici.

Naponta inditunk futárt Clujra (Kolozsvarra). Magyar és cseh vizumot Kelet hirlapiroda A R A D, Strada Alexandri (Salacz-u.) I. 10082

Cukorka készítő, cukrászok részére! Kristályecor, finom gyári cukorliszt, fehér kristály syrup, puder, cacao massa, tunkmassa, cacao por, cacao vaj, 26x82 méretű ostyalapok, mogyoró, mandula stb. nyereanyagok legolcsóbb napi árakban. **Cukorka, csokoládé és ostya árúban óriási választék. Gábor Miklós** cukorkaüzlet, Arad, Str. Alexandri No. I. (Salacz-ucca)

Apró hirdetések.

Alkalmazás.

JÓ CSALÁDBÓL való intelligens leány felvétetik nevelőnőnek nagyobb leánykához. Cim az Aradi Közlöny kiadói-vatalában. 900

UJSÁGELÁRUSÍTÓ NŐ, VAGY FÉRFI VIDEKRE, kedvező feltételek mellett azonnal felvétetik. Aki hirdapeladással már foglalkozott, előnyben részesül. — Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 400

MECHANIKAI műhelyem részére tanoncok jó fizetéssel felvétetnek. Szegedi gépvállalata Arad, Piața Luther. 3427

CSEMEGE és fűszerkereskedő segéd megbízható, önálló vezető, egy előkelet vezetése kerestetik. Ajánlatokat eddigi működés és igények megjelölésével Gábor Miklós Arad, Strada Cuză Voda I. küldendők. 3456

KÖNYVELÉST vállalkozó kedvező feltétellel. Cim az Aradi Közlöny kiadói-vatalában. 3477

FÜSZERNAGYKERESKEDESI tanulót keres. Herbstein Mór, Arad, Bulv. Reg. Ferdinand 49. szám. 3478

MINDENES, ki ért a főzéshez, jó fizetéssel felvétetik. Arad, Strada George Lazar (Simonyi-ucca) 10-12. 3484

MINDENES főzőnő fiatal párhoz kerestetik. Bálint Arad, Piața Luther 3. 10078

FIZETŐLEÁNYOK 16 munkások, magas fizetéssel felvétetnek Deutsch Anna Arad, Str. Alexandri (Salacz-u) I. 10078

Lakás.

KIADÓ csinosan bútorozott uccai szoba 16. fiatal házaspárnak. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 3474

Vétel és eladás.

TOILETT antik álló-tükör eladó. Arad, Str. Cogalniceanu (Mikes Kelemen-ucca) 54. 3483

ÉRTÉKESEBB ezüst dísz tárgyat venni. Cim Kelet hirlaprodánál Arad, adandók le. 10.078

FIBÉDLŐ, uriszoba és szalon berendezések, orvosi rendelő darab számra is, kézimunka stórok és asztalneműek, damaszt asztalnemű, festmények ismert festőktől, Prihoda rézkarc, rézgy. már vány rézmosdó, scheslon, scheslon-terítők, tükrök, garçon háló, Biedermaierzenélő-óra, fotelek, antik nyakék, dísz tárgyak, stb. eladók. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-ucca 23.) I. em. jobb. 1000

ÉZÖVÖTT GOBELIN 3 darab, keretelve, az egyik 185 cm., megbízásból eladó. Bettelheim-ügynökség Arad, Piața Imperatul Traian (Attila-tér) 2. szám, I. emelet, délután 5-7-ig. 3462

PERZSA és egyéb szőnyegeket, bútorokat, antik tárgyakat, ezüstneműt, fehérneműt, kézimunkát, festményeket, dísz tárgyakat bizományba veszek. Arad, Strada Consistorului 12. (Batthyány-ucca 23.) I. em. jobb. 1000

HARMONIUM (dalárdák, gyűjkezetek részére kiválóan alkalmas), cselló (kisbűgő), megbízásból eladó. Bettelheim-ügynökség Arad, Piața Imperatul Traian (Attila-tér) 2. szám, I. emelet, délután 5-7-ig. 3461

Legjobb minden színben kötött és flór minőségben 20.— Lejtől 65.— Lejig: **BOGYÓ A.** Harisnya Cérna, selyem flór és fátol minőségben 75.— Lejtől 138.— Lejig: 2266 Arad Str. Eminescu 13 és legolcsóbb Gyermek apacs és evéses trikók, gyermek és férfi zoknik! Rövidárú legjobb és legolcsóbb beszerzési forrás!

FIGYELEM! Szines és fehér gyermek és férfi zoknik, női harisnyák, pamutok, rövidárú, amíg a készlet tart, előző olcsó árban kaphatók: „HELLAS” harisnya-üzlet, Arad, Lutheránus templom mellett.

KORONA-nyaraló, Oravicza.
Kiváló hatású klimatikus üdülőhely. Kitűnő konyha, tej- és fekvő-kurák, gyönyörű kiránduló helyek, ragyogóan tiszta szobák, cigányzene, naponta 4 étkezés. 0000
Teljes napi penzió 120 Lej.
Tisztelettel: 876
Lunzer József.

Harisnyát, kezyűt vásárolhat bárhol, de jól és olcsón csak **Goldstein Lajos** divatruházában, A R A D, Str. Brațianu (Woltzer-u.) 2. Női harisnyák minden színben 20 Lejtől 135-ig, oséta harisnya minden színben 150 Lej.

Részvényjegyzési felhívás

A Temesvári Bank és Kereskedelmi R.-T. 117.578. számú pénzügyminiszteri engedély alapján felhatalmazást nyert részvénytőkéjének fel-emelésére, amelynek alapján részvénytőkéjét 20 millióról 35 millió lejre emeli fel.

Hogy módot nyujtsunk azoknak, akik eddig intézetünkbeli részvényt nem bírtak, hogy a Temesvári Bank és Kereskedelmi R.-T. részvényesei lehessenek, 12.000 darab 250 lej n. é. új kibocsátású részvényt 1924. félelvi szelvényvel együtt, költségterítés nélkül, 550 lej árfolyamon ezenel szabad jegyzésre rendelkezésre bocsátunk. A részvényeket kizárólag román állampolgárok jegyezhetik. A jegyzési határidő 1924. évi június 18-ától június 30-ig terjed. A részvényjegyzés alkalmából az egész kibocsátási ár készpénzben és egyszerre befizetendő.

- A jegyzési helyek a következők:
- a Temesvári Bank és Kereskedelmi R.-T. főpénztára, saját intézeti székház, Piața Sînt. Gheorghe.
  - a Temesvári Bank és Kereskedelmi R.-T. belvárosi fiókjánál.
  - a Temesvári Bank és Kereskedelmi R.-T. gyárvárosi fiókjánál.
  - a Temesvári Bank és Kereskedelmi R.-T. Józsefvárosi fiókjánál
  - a Temesvári Bank és Kereskedelmi R.-T. orsovai fiókjánál,
  - a Temesvári Bank és Kereskedelmi R.-T. zsombolyai fiókjánál
  - a Közgazdasági Bank R.-T.-nál, Timisoara,
  - a Bánáti Hitelbank R.-T.-nál Timisoara,
  - a Földbérleti- és Parcellázóbank R.-T.-nál, Timisoara,
  - a Kereskedelmi Bank R.-T.-nál, Lugoj.
  - a Karánsebesi Első Takarékpénztárnál, Karánsebes
  - a Dettai Takarékpénztárnál, Detta.
  - a Gatajai Takarékpénztárnál, Gataja.
  - a Nagykomlói Népbank R.-T.-nál, Nagykomlós
  - a Perjámos-Haulikfalvai Népbank R.-T.-nál, Perjámos.
  - a Banca Marmorosch, Blank & Co. S. A.nál București és fiókjai (Arad, Braşov, Cernăuți, Chişinău, Cluj, Oradea-Mare, Târgu-Mureş.)
- Részvényjegyzéseket elfogadnak azonfelül a Temesvári Bank és Kereskedelmi R.-T. érdekköréhez tartozó összes ipari- és kereskedelmi vállalatok.

Timisoara, 1924. június hó 7-én.
Az Igazgatóság.

DANIS VIRUS, valamint Melsungeni patkány és egér typhus bacillusokat ajánl Dr. Földes. gyógyszerész Arad. 14134

Ingtalan.

ZSIGMONDHÁZA Ujtelepen eladó egy magánház. Cim Marin György Zsigmond háza. 3440

ARAD, Str. Virginia Hotoran (Erzsébet-ucca) 33. számú ház sürgősen eladó. 3454

ERDŐHEGYEN egy 3 szobás modern magánház eladó. Ugyanott bogznár szerzemok is eladók. Laó Kálmán, Erdő-hegy. 3472

Uzletek.

BELVÁROSI fűszerüzlet nagy forgalommal, biztos existencia, eladó. Cim az Aradi Közlöny, kiadójában. 3437

Oktatás.

NÉMET, francia oktatást vállal, valamint mindennemű kézimunkák készítését vállalja Justh Edith okl. tanárnő Radna, Patak-ucca 346. sz. 500

Különféle.

ELVESZETT Vidor Frigyesné névre szóló személyazonossági igazolvány. Kéretik a megtaláló Weinberger cipőüzletben Arad leadni. 3476

Caiea Saguna
(Varjassy Lajos-uccai magánházban lévő kétszobás lakás, bútorral átadó. 16032
„Uranul” iroda, Arad, főpostával szemben.

Belvárosban
szerényebb igényeknek megfelelő, kisebb új magánház átvehető. 2 szoba, elő- és fürdőszoba lakással, virágos udvarral, 270 ezer lejért eladó. Száz-ezer lej készpénzzel átvehető, a hátralékos összeg havi 5000 lejes részletekben törlesztendő. Megbízott URANUL-iroda Arad, főpostával szemben. 16.032

Külvárosban legforgalmasabb
koresma, fűszerüzlettel, egyszoba, konyha lakással. két éves átruházható szerződéssel, eiköltözés miatt eladó. — Megbízott URANUL-iroda Arad, főpostával szemben. 16.032

Vasuthoz közel
Két egyszobás lakásból álló ház, melyből az egyik lakás átadó. 85.000 lejért kivándorlás miatt sürgősen eladó. — URANUL-iroda Arad, főpostával szemben. 16.032

Nagyon szép brocat selyem szalon garnitura
igen olcsón eladó. — Megtekinthető Luttwáknál, Arad, Caiea Banatului

Látcsővem
csütörtök este 1/2 9 és 9 óra között Aradon a Str. Meşianu (Forray-ucca) felé haladó gőzvasuton elhagytam. Beesületes megtaláló illő jutalom ellenében adja le Kelet hirlaprodában, Arad. 10078

55—60 HP. Stock **motorekék** kitűnő jó állapotban, teljes gyári felszereléssel kaphatók: **Izsó Erdélyi** TIMIŞOARA, Lloyd-palota. :: Telefon: 21—94 Távirat cim: ERIZS.